

Bruselj, 15. junij 2026
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0240 (COD)

9807/1/26
REV 1 ADD 3

COH 94
SOC 294
AGRI 428
AGRIFIN 104
PECHE 208
FIN 759
JAI 674
SAN 356
CODEC 1038
CADREFIN 248
POLGEN 139
IA 142

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: Svet

Zadeva: Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sklada za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost za obdobje 2028–2034 ter spremembi Uredbe (EU) 2023/955 in Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 (uredba o načrtih za NRP)
– delni splošni pristop
= *Izjava Estonije, Latvije in Litve*

V prilogi vam pošiljamo izjavo Estonije, Latvije in Litve, ki se vključi v zapisnik seje Sveta.

IZJAVA ESTONIJE, LATVIJE IN LITVE

o priznavanju izzivov, s katerimi se soočajo regije, ki mejijo na Rusijo in Belorusijo, v okviru pogajanj o svežnju NNRP in naslednjem večletnem finančnem okviru

Estonija, Latvija in Litva priznavajo napredek, dosežen med pogajanjmi o svežnju večletnega finančnega okvira. Še naprej smo popolnoma zavezani podpiranju prizadevanj ciprskega in irskega predsedstva, da bi še letos dosegli dogovor.

Kljub temu pa imamo pomembne pomisleke glede obsega, v katerem so v predlaganem okviru upoštevani izzivi, s katerimi se soočajo regije Evropske unije ob vzhodni meji, zlasti tiste, ki mejijo na Rusijo in Belorusijo.

Komisija je 18. februarja 2026 sprejela sporočilo „Močne regije za varno Evropo“, v katerem je priznala, da se regije NUTS2, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo in Ukrajino, zaradi vojne agresije Rusije proti Ukrajini, hibridnih groženj in temeljno spremenjenega geopolitičnega okolja soočajo s posebnimi varnostnimi, gospodarskimi in demografskimi izzivi, ter navedla, da so „*regije, ki so najbolj prizadete zaradi vse slabših varnostnih razmer in povečanega tveganja konvencionalnih vojaških akcij, [...] regije na zunanji meji z Rusijo in Belorusijo*“. Spoprijemanje s temi izzivi gre na račun dolgoročnih naložb v konkurenčnost, inovacije, družbeno dobrobit in trajnostni socialnoekonomski razvoj. V sporočilu je pravilno izpostavljeno, da je krepitev odpornosti in blaginje teh regij strateška naložba v varnost in stabilnost Evrope.

Čeprav več zakonodajnih predlogov vsebuje sklicevanja na to sporočilo in navaja izzive, s katerimi se soočajo vzhodne obmejne regije, v zadevnih določbah še niso v zadostni meri upoštevani obseg, trajnost in edinstveni značaj teh izzivov.

Potrebe in okoliščine vzhodnih obmejnih regij so edinstvene, izzivi, s katerimi se soočajo estonske, latvijske in litovske regije ob vzhodni meji, pa presegajo tisto, kar je mogoče razumno obravnavati samo z nacionalnimi proračuni. Te regije morajo absorbirati vse večje stroške za varnost, odpornost in pripravljenost ter učinke na prebivalstvo, hkrati pa ohraniti svojo gospodarsko vitalnost, socialno kohezijo in dolgoročne razvojne možnosti. Brez odločnejšega odziva bi lahko ti pritiski poglobili teritorialne razlike ter ogrozili privlačnost in konkurenčnost regij na zunanjih mejah Unije. V tem kontekstu je izredno pomembno, da se ti izzivi ustrezno ublažijo.

Zato vztrajamo pri svojem stališču, da morajo biti regije, ki mejijo na Rusijo in Belorusijo, bolj vidne v prihodnjem zakonodajnem okviru ter da potrebujejo dodatno podporo na ravni EU in ustrezno proračunsko podporo iz večletnega finančnega okvira. Z okvirom, ki priznava te izzive, ne zagotavlja pa sorazmernega odziva, je povezano tveganje, da strateški cilji Unije ne bodo doseženi.

Baltske države so še vedno med državami članicami, ki prejemajo najnižje predlagane namenske zneske na hektar. **Glede na izzive in potrebe po dodatnih naložbah za okrepitev varnosti in odpornosti regij ob vzhodni meji EU je nadaljnja zunanja konvergenca neposrednih plačil še vedno pomembna za zagotavljanje prehranske varnosti in odpornosti naših regij.** To vprašanje bi bilo treba ustrezno obravnavati.

Zato Estonija, Latvija in Litva menijo, da so potrebna nadaljnja prizadevanja za zagotovitev, da bo naslednji večletni finančni okvir bolj uravnoteženo in verodostojno upošteval dejanske razmere, s katerimi se soočajo regije, ki mejijo na Rusijo in Belorusijo.